

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 12C/336/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1512227302
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2018:1512227302.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v spore žalobcu: GENERAL FACTORING, a.s., IČO: 35838825, so sídlom Košická 56, Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou HMG & Partners, s.r.o., IČO: 35885459, so sídlom Štefanovičova 12, Bratislava proti žalovanej: S. T., nar. X.X.XXXX, bytom J. XX, Z., o zaplatenie 2.058,60 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej súd **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou súdu dňa 24.10.2012 sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 2.058,60 eur spolu s úrokom vo výške 17,30 % ročne z istiny 1.207,03 eur od 22.12.2010 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 9 % očne z istiny 1.207,03 eur od 22.12.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu - Slovenská sporiteľňa a.s., IČO: 00151653, so sídlom Tomášikova 48, Bratislava (ďalej len „banka“) a žalovaná uzatvorili dňa 30.12.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej banka poskytla žalovanej úver vo výške 896,24 eur, pri úrokovej sadzbe 17,30 % ročne, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať mesačnou splátkou vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.1.2006 a konečná splatnosť do 20.12.2010. Banka dňa 21.12.2010 postúpila Zmluvou o postúpení pohľadávok pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Žalobca sa preto pri vyčíslení pohľadávky pridrižiava vyčíslenia pohľadávky poskytnutého pri jej postúpení bankou. Ku dňu postúpenia, t. j. ku dňu 21.12.2010 predstavuje pohľadávka sumu 2.058,60 eur, z toho istina činí 1.207,03 eur, nezaplatené úroky sumu 7,54 eur a úrok z omeškania sumu 844,03 eur. Istinu žalobca ďalej úročí riadnym úrokom vo výške 17,30 % ročne a zákonným úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 22.12.2010 do zaplatenia. Zároveň žalobca uviedol, že k prvej splátke úveru zo strany žalovanej došlo dňa 20.1.2006 v sume 2,50 eur a poslednú splátku žalovaná uhradila dňa 20.11.2006 vo výške 6,40 eur. Spolu žalovaná uhradila 13 splátok v celkovej sume 241,81 eur.

2. Tunajší súd dňa 11.1.2013 vydal platobný rozkaz č. k. 27Ro/1662/2012-26, ktorý následne zrušil pre nemožnosť doručiť ho žalovanej do vlastných rúk. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávania, na ktoré sa však nik z predvolaných nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil, ani nepožiadaval o odročenie pojednávania.

3. Súd vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi obsah spisu Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 30.12.2005, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 vrátane príloh, Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 28.12.2010 spolu s doručenkou, Všeobecnými obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne, a.s., výpismi z úverového účtu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Dňa 30.12.2005 uzatvoril právny predchodca žalobcu (ďalej len „banka“) so žalovanou Zmluvu o splátkovom úvere (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej banka poskytla žalovanej peňažné prostriedky vo výške 27.000,- Sk (896,24 eur), ktoré mala žalovaná splácať v mesačných splátkach po 728,- Sk (24,17 eur) vždy k 20. dňu v mesiaci, s termínom splatnosti prvej splátky 20.1.2006. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná ku dňu 20.12.2010. Dňa 21.12.2010 uzavrela banka so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávok, pričom ku dňu postúpenia výška pohľadávky predstavovala sumu 2.058,60 eur, ktorá pozostáva z istiny v sume 1.207,03 eur, z úrokov v sume 7,54 eur a z úrokov z omeškania v sume 844,03 eur.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

6. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

7. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

8. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

9. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

10. Podľa § 525 ods. 1 OZ postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

11. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

12. Predmetom tohto konania je pohľadávka, ktorá bola na žalobcu postúpená bankou. Súd mal za preukázané, že právny vzťah medzi stranami sporu (resp. ich právnymi predchodcami), ktorý je založený zmluvou, je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, zatiaľ čo žalovaná nie, pričom z obsahu a formy zmluvy vyplýva, že ide o tzv. typovú (formulárovú) zmluvu, ktorú dodávateľ používa vo viacerých prípadoch a ktorej podstatný obsah spotrebiteľ (žalovaná) neovplyvňuje.

13. Pred hodnotením oprávnenosti uplatneného práva sa súd musel zaoberať tým, či žalobca je aktívne vecne legitimovaný domáhať sa zaplata peňažnej pohľadávky proti žalovanej na základe predmetnej zmluvy. Súd skúma aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu a pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej z úradnej povinnosti. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo, resp. procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať.

14. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovanej), je imanentnou súčasťou súdneho konania (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010). Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

15. Ustanovenie § 524 OZ citované v bode 9 tohto odôvodnenia priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená. Keďže pôvodný veriteľ je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 zákona o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient, teda dlžník je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky a sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky (obdobne napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013).

16. V konaní bolo preukázané, že dňa 21.12.2010 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalobcu - bankou a žalobcom, predmetom ktorej bolo okrem iných aj postúpenie pohľadávky voči žalovanej. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov, resp. z príloh ku zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva, že žalobca a ani jeho právny predchodca nedisponujú žiadnym listinným dôkazom preukazujúcim doručenie výzvy na úhradu omeškaných splátok pohľadávky odporcovi pred jej postúpením v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

17. Keďže žalobca nepreukázal, že jeho právny predchodca pred postúpením pohľadávky písomne vyzval žalovanú na splnenie predmetného záväzku, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 je absolútne neplatná podľa § 39 OZ pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie zákonnej podmienky uvedenej v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách. V prípade, že by aj všeobecné podmienky banky obsahovali úpravu ohľadom postúpenia pohľadávky odchylnú od zákona v neprospech spotrebiteľa, súd by následne vyhodnotil tieto ustanovenia ako neprijateľné podmienky a teda neplatné.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd návrh žalobcu v plnom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie. Súd zároveň s ohľadom na odvolacie námietku žalobcu v obdobných konaniach poukazuje aj na právny názor odvolacieho súdu. Napr. v rozsudku sp. zn. 10Co/237/2016 z 26.4.2018 Krajský súd v Bratislave dospel k záveru, že „...Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď žalobu pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu zamietol, nakoľko tým, že žalobca nepredložil písomnú výzvu banky o tom, že žalovaný ako dlžník je v omeškaní s úhradou splatného záväzku o viac ako 90 dní podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nebolo možné predmetnú pohľadávku postúpiť, keďže tomu bráni ust. § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom, ak pohľadávku nie je možné postúpiť, bolo postúpenie pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. na žalobcu v rozpore so zákonom, z čoho vyplýva, že toto postúpenie pohľadávky je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami Zmluvy o postúpení pohľadávky, ale aj navonok voči dlžníkovi, keď na rozpor postúpenia podľa § 525 Občianskeho zákonníka, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, je súd povinný prihliadať aj bez vznesenej námietky, teda z úradnej povinnosti a v prípade, ak je pre platnosť postúpenia potrebné splniť určité podmienky, tak ako je to uvedené v ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je postupca v súdnom konaní povinný preukázať svoju vecnú aktívnu legitimáciu, teda splnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky.V posudzovanej

veci zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie nesporne vyplýva, že žalobca nepreukázal, že v čase postúpenia pohľadávky Slovenskou sporiteľňou, a.s. na neho, bol splnený predpoklad podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a to, že Slovenská sporiteľňa, a.s. vyzvala žalovaného písomne na splnenie dlhu zo Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 14.02.2006, pre nesplnenie uvedenej podmienky (zaslanie písomnej výzvy) pohľadávka voči žalovanému nebola v čase postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto nemožno považovať postúpenie pohľadávky za platné, z čoho vyplýva, že žalobca nie je oprávnený pohľadávku voči žalovanému uplatňovať pred súdom, keď nepreukázal, že by sa platne a účinne stal veriteľom uplatnenej pohľadávky, t. j. aktívnu legitimáciu na jej priznanie v súdnom konaní.“

19. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého by nárok na náhradu trov konania patril žalovanej, ktorej však žiadne trovy konania nevznikli, ani si žiadne neuplatnila. Súd teda rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku vychádzajúc pritom zo základných princípov Civilného sporového poriadku, najmä čl. 4 CSP a rozumného usporiadania procesných vzťahov.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.